

تلویزیون نقش سرگرم کننده اش را از دست داده است

جوکر، مافیا و وظایف مغفول صداوسیما در گفت و گوی «شهروند» با مدیر سابق فرهنگی

برنامه هارابر عهده می گیرند.

● در این زمینه در زمان مسئولیت تان در ارشاد باید شکایات زیادی گرفته باشید. درست است؟

اصلا نیازی به داشتن یا نداشتن مسئولیت ندارد. فکر می کنم خواهر خود من بود که وقتی بعد از تماشای یکی از این برنامه های مفرح متوجه شد که تلویزیون این برنامه ها را پخش نمی کند و تنها می توان آن را از طریق پلتفرم مثلا فیلمو دید. خیلی ناراحت و البته متعجب شد که چرا نباید میلیون ها نفر از مردمی که قدرت یا اصلا میل خرید اشتراک پلتفرم هار ندارند و البته ماهواره هم ندارند تا تکرار غیرمجاز این برنامه ها را از طریق یکسری شبکه خاص ببینند، بتوانند این برنامه های شاد و مفرح را به آسانی از طریق تلویزیون شان ببینند؟! آن روز خواهرم بابت این موضوع آنقدر ابراز تاسف کرد که تاکنون یادم مانده. اما گذشته از این، باید در پاسخ شما بگویم که حرف شما صد درصد درست است و ما باید این قبیل کارها و مشابه شان را از طریق تلویزیون ببینیم.

● آقای رجبی فروتن عزیز: با این اوصاف نمی توان گفت که پلتفرم ها به نوعی وظایف تلویزیون های خصوصی را نیز بر عهده گرفته اند؟

فراغ از اینکه طبق قانون وجود تلویزیون خصوصی ممنوع است، اما از نظر وظایف ذاتی تا حدی چنین برداشتی هم می توان از این موضوع داشت. به خصوص که در سال های اخیر با تغییراتی که در زمینه فن آوری صورت گرفته، تعریف تلویزیون به شکل رایج، متعارف و کلاسیک خودش دستخوش تغییر شده است...

● از نظر وظایف ذاتی تلویزیون یا تفاوتی که در جنس مخاطبان ایجاد شده است؟

به هر حال این روزها مخاطبان به خاطر درگیری ها و اشتغالانی که دارند، دوست دارند خودشان زمان مناسب را برای تماشای برنامه های دلخواه شان تعیین کنند.

● یعنی مخاطبان تلویزیون؟

شبهه پلتفرم هار ترجیح می دهند؟ اصلا فلسفه پیدایش پلتفرم ها بر این اساس بوده. تلویزیون از قبل کندانکتور خود را می بیند و از مخاطبان می خواهد که خودشان را با برنامه های از پیش تعیین شده تلویزیون هماهنگ کنند. در پلتفرم ها اما قواعد دیگری حاکم است و در واقع اختیار عمل همه چیز در دست کاربران و مخاطبان است؛ اینکه چه برنامه ای را در چه زمانی تماشا کنند، کجا تماشای برنامه را قطع کنند و چه زمانی دوباره سراغ آن برگردند یا اصلا برنگردند.

● حال در نگاه به مورد خاص خودمان که ساخته شدن و انتشار برنامه هایی مانند «جوکر» و «مافیا» از طریق پلتفرم های عرضه آنلاین است، به نظر شما آیا کوتاهی تلویزیون در ایفای وظایفش دخیل بوده یا پیشرفت های فن آوری که مخاطب را تبدیل به یک قادر مطلق کرده است؟

هر دو. اما اصلی ترین دلیل را می توان پاسخ به نیاز مخاطب نامید. مخاطبی که دوست دارد اوقات فراغت خودش را بگذراند، اما رسانه ملی و صداوسیما کشور این وظیفه را انجام نمی دهد و تاگزیر در فضای رقابتی رسانه های دیگری می آیند و این نیاز را پاسخ می دهند.

● در ضعف های صداوسیما که تردیدی نیست. اما آیا به نظر شما خود پلتفرم های موجود در فضای رسانه های ایران چه؟ آیا این پلتفرم ها توانسته اند نیازهای مخاطبان را پاسخ دهند؟

باید پلتفرم های داخلی را بر اساس این واقعیت مورد ارزیابی و داوری قرار داد که بیشتر سرمایه گذاران، یعنی در طول روز و هفته چشم دوخته اند به اینکه طرحی از سوی نویسندگانی یا تهیه کنندگانی ارائه شود که آنها جذب تشخیص دهند و دنبال کار را بگیرند.

● به نظر تان این تلاش ها مستمر خواهد بود یا اینکه مانند موج های کوتاهی که تاکنون دیده ایم، این نوع برنامه سازی نیز تا چندی دیگر از بین خواهد رفت؟

به هر حال این تلاش هار در حال انجام است و در حال حاضر هم چندین برنامه در حال طراحی و ساخت هستند که در آینده از آنها رونمایی خواهد شد. در کل به نظر می رسد در این زمینه شاهد حرکت مستمری هستیم و البته در آینده نیز این استمرار را شاهد خواهیم بود. چون بر اساس تکنها و کمبودهایی که بر فضای تلویزیون ما حاکم است، مردمی که دوست ندارند بگذرند ماهواره ای داشته باشند، ترجیح می دهند نیازهایشان را از طریق این پلتفرم ها برآورده سازند و این یعنی زمانی که تلویزیون تصمیم به تغییر نداشته باشد، این فضا ادامه خواهد داشت.

شهروند! برگزاری مسابقات فوتبال در روزهای پایانی هفته می تواند

به مخاطبان این رشته ورزشی هم کمک کند تا در اوقات فراغت بتوانند بازی ها را تماشا کنند. تقویم فشرده مسابقات اما اکثر مواقع دست سازمان لیگ را برای برنامه ریزی بازی هادر پایان هفته می بندد. حالا اما برای هفته هشتم لیگ برتر این فرصت به وجود آمده و طی روزهای پنجشنبه و جمعه هشت بازی مسابقه در شهرهای مختلف از لیگ برتر برگزار می شود. مسابقاتی که می تواند تاثیر زیادی در تغییرات جدول رده بندی بازی هاداشته باشد.

لیگ برتر در ایستگاه هشتم؛ جنگ های تمام عیار در شهرهای مختلف

شهروند! برگزاری مسابقات فوتبال در روزهای پایانی هفته می تواند به مخاطبان این رشته ورزشی هم کمک کند تا در اوقات فراغت بتوانند بازی ها را تماشا کنند. تقویم فشرده مسابقات اما اکثر مواقع دست سازمان لیگ را برای برنامه ریزی بازی هادر پایان هفته می بندد. حالا اما برای هفته هشتم لیگ برتر این فرصت به وجود آمده و طی روزهای پنجشنبه و جمعه هشت بازی مسابقه در شهرهای مختلف از لیگ برتر برگزار می شود. مسابقاتی که می تواند تاثیر زیادی در تغییرات جدول رده بندی بازی هاداشته باشد.

پیکان - استقلال؛ شگفتی سازها به دنبال توقف سربازان مجیدی

پیکان و استقلال در شروع رقابت های این هفته بازی حساسی را برگزار خواهند کرد؛ خودروسازان فوتبال ایران که در این فصل شگفتی ساز بوده اند و نتایج خوبی تاکنون کسب کردند، در سه بازی آینده شان باید با سه مدعی قهرمانی یعنی استقلال، پرسپولیس و سپاهان روبرو شوند تا عیار واقعی شان مشخص شود. تعیین محل برگزاری این مسابقه حواشی زیادی ایجاد کرد؛ ابتدا هیأت فوتبال استان تهران اعلام کرد که این بازی در ورزشگاه انقلاب کرج برگزار می شود و بعد فهمیدند که در همان زمان مسابقه لیگ دسته دوم در آن ورزشگاه برگزار می شود و در نهایت این بازی به ورزشگاه دستگردی تهران بازگشت؛ پیکان و استقلال در جدول لیگ همسایه هستند. استقلال ۱۴ امتیاز در رده ششم ایستاده است، در حالی که پیکان با دو امتیاز کمتر در رده هفتم است. پیکانی ها این فصل هفت گل زده اند، یعنی یک گل بیشتر از استقلال، با این حال آبی پوشان فقط دو گل دریافت کرده اند که پیکان پنج گل خورده دارد. پیکان در صورت بردنهایتا می تواند سه پله در جدول لیگ صعود کند، اما استقلال اگر در این بازی حساس برنده شود، شانزده نفر از پیکان را هم دارد. شاگردان فرهاد مجیدی روی خط مساوی گام برمی دارند، با پنج مساوی روگردار تساوی در لیگ برتر بیست و یکم هستند. هواداران استقلال امیدوارند حالا که باشگاه مدیرعاملی مثل مصطفی آجورلو دارد و فرهاد مجیدی هم از ابتدای فصل خودش تیم را آماده مسابقات کرده و بازیکنان با فشارش جلب شده اند، نتایج تیم بهتر شود.

پرسپولیس - هوادار: عنایتی و یاران از پس سرخ ها برمی آیند؟

یکی دیگر از بازی های حساس این هفته را عصر پنجشنبه پرسپولیس و هوادار برگزار خواهند کرد؛ جایی که کاپیتان سابق استقلال یعنی رضا عنایتی در قامت سرمربی به دنبال توقف پرسپولیس هست. پرسپولیس ها بعد از بازی در دربی مدعی هستند که بهتر از استقلال بازی کرده اند. این تیم اکنون با ۱۵ امتیاز در رده چهارم جدول ایستاده اند. شاگردان گل محمدی مقابل تیم تازه وارد لیگ برتری قرار می گیرند. هوادار با پنج امتیاز در رده یازدهم جدول لیگ ایستاده، اما تقریبا اکثر کارشناسان می گویند که تیم رضا عنایتی خوب و چشم نواز فوتبال بازی می کند، اما این تیم در نتیجه گیری بی تجربه است. آنها هفته اول هم اگرچه مقابل استقلال شکست خوردند، اما بازی های سربلند بودند. پرسپولیس اگر می خواهد در کورس قهرمانی بماند، باید در این دیدار خانگی پیروز شود. سرخپوشان تهرانی می دانند در صورتی که حریف قدرتشین خود را دستکم بگیرند، ممکن است به مشکل برنخورند.

مسئولان هوادار می گویند تیم شان مقابل پرسپولیس متحول شده

بازی خواهد کرد و عنایتی سرمربی تیم هم می گوید از دست فرصت سوزی مهاجمانش حرص می خورد و امیدوار است شانزدهم به او و بازیکنان تیمش رو کند. پرسپولیس اولین نبرد تاریخ خود را با تیم هوادار انجام می دهد. مسابقه ای که سه امتیازش برای هر دو تیم ارزش حیاتی دارد. عنایتی هفته گذشته از اینکه دوباره تیمش بنفش پوش شد، ابراز شادمانی کرد و می گفت که تیمش با این رنگ در لیگ دسته اول هویت پیدا کرده و حالا که دوباره بنفش پوش شده اند، شرایط بهتری خواهند داشت.

سپاهان - نفت آبادان؛ این ۳ امتیاز قطعاطلاعی است!

طلاهی پوشان فوتبال ایران عصر پنجشنبه یکی دیگر از بازی های مهم این هفته را برگزار می کنند. سپاهان و نفت آبادان با شرایطی کاملا متفاوت روبرو می قرار می گیرند. زدپوشان اصفهانی با تمام توان مقابل نفت حاضر خواهند شد تا همچنان بتوانند با اختلاف امتیاز نسبت به سایر رقیب در صدر باشند. صنعت نفت هم چهار هفته است که فقط سه امتیاز گرفته و با ۶ امتیاز در رده سیزدهم جدول ایستاده، هواداران نفت آبادان از نتایج تیم شان اصلا رضایت ندارند، ولی منصوریان مثل همیشه با انرژی و هیجان از روزهای خوب صنعت نفت در آینده نزدیک خبر می دهد.

پنجشنبه ۱۸ آذر؛ پیکان تهران - استقلال - ساعت ۱۶ - ورزشگاه دستگردی / فولاد مبارکه سپاهان اصفهان - صنعت نفت آبادان - ساعت ۱۶ - ورزشگاه نقش جهان اصفهان / پرسپولیس - هوادار تهران - ساعت ۱۸ - ورزشگاه آزادی تهران

جمعه ۱۹ آذر؛ نفت مسجد سلیمان - ذوب آهن اصفهان - ساعت ۱۵ - ورزشگاه شهید بهنهاد محمدی / پدیده مشهد - گل گهر سیرجان - ساعت ۱۵ - ورزشگاه امام رضا (ع) مشهد / مس رفسنجان - تراکتور تبریز - ساعت ۱۵ - ورزشگاه شهدای مس رفسنجان / آلومینیوم اراک - فجر شهید سپاسی شیراز - ساعت ۱۵ - ورزشگاه امام خمینی (ره) اراک / فولاد خوزستان - نساجی مازندران - ساعت ۱۸ - ورزشگاه شهدای فولاد اهواز

پولاد امین، شهروند! انتشار برنامه هایی

مانند «جوکر» و پیشتر هم «شب های مافیا» که پاسخی به یک نیاز دیرینه مخاطبان بود، با استقبال شگفت انگیزی از سوی مخاطبان مواجه شده است. برنامه هایی که اندک زمانی پس از اولین سری پخش بدل به موضوع اصلی صحبت های واقعی و مجازی مردم می شوند و زودتر از حد تصور نام شان را می توان به عنوان یک ترند قابل اتکادید.

اما آیا این نوع برنامه ها را باید در پلتفرم های عرضه آنلاین محصولات تصویری دید؟ باید برای دیدن شان پول داد؟ آیا وظیفه ذاتی صداوسیما تولید چنین برنامه هایی نیست؟ اصلا آیا این نوع برنامه هادر همه جای دنیا به این شکل به دست مخاطب می رسند؟

برای رسیدن به پاسخ این سوالات با سعید رجبی فروتن، کارشناس قدیمی شبکه نمایش خانگی و از مدیران سابق وزارت ارشاد صحبت کرده ایم. رجبی فروتن که با سابقه فعالیت در سمت معاونت نظارت و ارزشیابی سازمان سینمایی شناخت خوبی از قواعد و مناسبات کار دارد، در گفت و گوی پیش رو درباره انتشار این قبیل کارهای مفرح در پلتفرم های آنلاین صحبت می کند. برنامه هایی که البته قاعدتا باید در تلویزیون امکان تولید و انتشار را به دست می آوردند، ولی به دلیل کوتاهی این رسانه در ایفای وظایف سرگرمی سازی خود این وظیفه بر دوش پلتفرم ها افتاده است...

شما برنامه های فان پلتفرم های عرضه آنلاین محصولات تصویری مانند «جوکر» و «شب های مافیا» را دیده اید؟

بله.

شما درباره کیفیت اجرا و مضمون و اصلا نوع اجرای این برنامه ها صحبتی دارید؟ منظورم البته به عنوان کارشناس شبکه نمایش خانگی است، نه یک مدیر دولتی...

من قسمت اول «جوکر» را که دیدم، آنقدر خندیدم - که به اطرافیانم هم گفتم - که مدت ها بود اینقدر از خود بی خود نشده بودم و اینطور نتوانسته بودم انرژی خودم را آزاد کنم. در حقیقت درباره «جوکر» به جرات تاکید می گویم که این برنامه خیلی به من چسبید، بنابراین اشتیاق قسمت دومش را هم دیدم...

«شب های مافیا» چه؟

«شب های مافیا» هم اگر بدانید جزو برنامه های دورانی است که ما خودمان مجوز می دادیم و سعی می کردیم از این تیپ کارها حمایت کنیم تا انتشارشان استمرار داشته باشد و مردم لحظات خوب و خوشی داشته باشند. خصوصاً در این یکی دو ساله که مردم خانه نشین بودند و کرونا عملا همه را زمینگیر کرده بود...

به نظر شما به عنوان کارشناسی که پلتفرم های جهانی و زمینه فعالیت آنها را دنبال می کند، آیا انتشار این قبیل کارها در پلتفرم های عرضه آنلاین محصولات تصویری در سطح جهانی رویکرد رایجی است؟

به هر حال این نوع برنامه ها سابقه ای پشت سرشان دارند، مثلاً اگر تیتراژ اولیه همین جوکر را ببینید، به صراحت می گوید که این برنامه کیبی یا برگرفته از برنامه مشتبهی است که در کشورهای مختلف ساخته و منتشر می شود. دقیقا مثل «شام ایرانی»، حتی بیشتر این تاک شوهایی که در یکی دو سال اخیر منتشر شده اند، برگرفته از تجربیات چندین ساله رسانه های آن ورآی بوده اند...

یعنی در پلتفرم های جهانی تولید و توزیع شده اند؟

خب، طبیعتا هر برنامه ای ریشه متفاوتی از دیگر برنامه ها دارد و بر اساس نسخه ای که می تواند در جاهای متفاوتی منتشر شده باشد، ساخته شده است...

● بگذارید این گونه پرسیم: آیا در سطح دنیا هم رایج است که مخاطب را بابت تماشای چنین برنامه هایی که جایشان با هر متر و معیاری در تلویزیون است، مجبور به پرداخت حق اشتراک کنند؟